

DE KAMPBODE

REDACTIE...
ADMINISTRATIE
ADVERTENTIES

HOOFDOPSTELLER: L. J. DELREZ. OPSTELRAAD: QUINTENS-VERBIST-DEROUX-LORENT

ALLE DAGEN VAN

9 TOT 11 IN

ZAAL XVIII

ONS PROGRAMMA

Ons programma in twee woorden: **LI VOORLICHTEN** Soldaten! Met belangstelling ziet ge den reuzenstrijd na die het lot van twaalf volkeren beheerscht.

Jedere week zullen wij u op de hoogte houden van den toestand op alle de fronten. Daarvoor hebben wij ons de hoopgeschatte medewerking van een Belgisch Officier verzekerd.

Soldaten! Gij die voor een huishouden te zorgen hebt, zult u na den oorlog meer dan ooit moeten afwegen: hoe ge ik mijn vrouw en mijn kinderen onderhouden; hunne opvoeding verzorgen? Weet dat enkel een kundig vakman daarvoor zal kunnen lukken.

Door ons kunt ge vernemen wat de nationale handel en nijverheid van u zullen eischen. - Geïnterneerden! Uw belangstelling voor wat er in het kamp geschiedt moet worden opgewekt. Het leven hier bleekt op in zoovele uitdagingen die dit blad u beter zal leeren kennen. Jedere week zult ge volkomen worden ingelicht over de lessen, voordrachten, muziek avonden, toneelvergaedeningen, sportfeesten enz.

Dat alles doen wij voor u!

Doch ge moet ons helpen! Het gewel van solidariteit, die schoone eigenschap van ons Belgisch karakter, legt u den plicht op ons te steunen door ons blad te lezen en door te lezen.

Alleen met uwe hulp kan dit nieuw geplante boompje op groeien om weldra te worden de stevige vruchtdrager waarvan ge overvloedig het nuttige oft zult kunnen plukken.

BEWAART MET ZORG IEDER NUMMER VAN DIT BLAD! LATER ZULT GE'T MET - GENOEGEN HERLEZEN -

AAN DE OVERHEID VAN 'T KAMP.

Het is ons aangenaam hier onze welgemeendste gevoelens van dankbaarheid uit te drukken jegens de hollandsche oversten, die ook dit voorstel welwillend aanvaard hebben en ons werk bereidwillig zullen ondersteunen, waar zij het voornemen.

Ook dit nieuw bewijs van belangstelling zullen wij niet vergeten.

DE OPSTELRAAD.

AAN KONING ALBRECHT

Toen we klein waren droomden wij van koningen die gingen in zijne geruisch van statige mantels, en wier kroon als een licht was in den dageraad van ons bejagen. - We zagen te rijden op fiere rossen, in de bonte waaiemeling van wapperende bannieren, en hun pracht werd verlengd in den hoogten steet van hun schitterend gevolg.

Wat waren ze schoon!

Wij zagen u nu niet! Niet als Vorst verkoort bij het onste konink, maar als de vader wiens kroon wordt bedreigd. De groot-menschelijkheid van uw vorstenthart, prijkt in de witte schittering van den vuurloed door grote tijden. Helden zijn 't allen die strijden ginder in den draasigen hoek van 't verkrachte Vlaanderen, doch boven hen, als een baak rijst uw beeld, o mijn Vorst! Toen de overmoed kwam, niet wetend dat in 't land waar de vrijheid wordt geschat als 't eerste recht, en de eer als 't hoogste goed, een Vorst regeerde die niet tot zijn onrecht zou afzalen, toen zagen we u in

de bleekheid der ornamenteelke ontroering, en, 't is 't sterkte ons. Waar Gij waart was geen vrees en vrees dubbelde de ruwe onze krachten, omdat ieder van ons het recht opeichte, voor het duurzame land, vinderde oogers van zijn Heldenkoning te mogen sterven.

Elke kogel die een van ons trof, sloeg een wond in uw groot hart; elke voet die wij moesten wijken verkleinde het land tot Gij werdt wat de kwaden noemt: een koning zonder land. Niet dat werdt Gij! In onze warm kloppende hanten was 't reeds lang een levende hoon opgesteld, en 't purper van ons jeudig bloed stoffende hem met ongereine pracht.

Niet zonder land. Even als eens Pompeius, hield Gij slechts met uw vorstelijk voet op 't kleine stukje vadergrond dat ons nog restte te drukken en daar rezen se, bij duizenden, de dapperen die voor en met u wilden hun vrijheid herwinnen of sterven.

Lang, veel te lang reeds roesten de krachten die wij zult hebben voor u, in gedwongen niets doen.

Angstig zien we 't rond de dagen voorbij gaan, en valt in ons de vraag: Wat zal ons morgen brengen?

Dan nemen we uwe beeltenis, o mijn Vorst, en uwe mannelijk wezen spreekt ons moed in. In uwe goede ogen zien wij de toekomst die niet anders kan zijn dan schoon en glorievol, omdat Gij er op vertrouwt, en omdat Gij weet dat uw volk niet anders kan of wilt, dan met uwe Vorst in groothed leven, met een onberoeld schild en een leus die kracht belooft wanneer wij samen, met u gaan.

Eens wordt Gij ALBRECHT de Overwinnaar, en dan willen de klokken weer luiden, niet over de dooden wier koude harten ginder onder de grauwe duwen bij de wilde zee, met de oude torrens nu eenmaal zullen meëtrillen, wanneer hun bronzen triomfheid over 't vrije land zal galmen. Dan zal er een zijn, en de lucht, blauw als een feestlent zal sidderen van den kreet, nooit geweg herhaald:

LEVE ALBRECHT. DE ONZE!

Aug. Verbist

WAAROM DIT BLAD NIET NAAR UWE VRIENDEN EN KENNISSEN GEZONDEN? HOE WETEN ZE ANDERS WAT U HIER ONLEDIG HOUDT

STEMMING

't Was lente, zomer. Lentepriacht en zomerweelde voorbij. Het vogelenkoor zong in kwinkelerde in breedgelovende.

groene boomkruinen. Nu zijn de boomen in strijd met gierende heest-orkanen; wouden staan van pijn te kreunen.

Allerzielen, met smekende blaagheederen, en droef-slopende lieden voorbij.

Wiste-luchten - kraai-gekras - naakte boomen... door de bladeren op morsigen grond.

Vluchtig-naar gevoel, als waren wij, dwergjes alleen op reusachtige aarde.

Wij denken na... Wees... In 't duurzame geteisterde vaderland zijn vrouw en kinderen, ouders, bloedverwanten, broeders zusters achtergelaten.

Wees... Ginds ver in de Vlaamsche moerassen, staan nog wapenbroeders met dapperen koning ten kamp uitgerust.

Wij hopen

Een pul-jug boompje werd geplant op vruchtbare akker. Lavende hemelsdauw, en weldovende lenteronnestralen gepaard met tuimnans regen, hebben het gevoed.

Het heeft wortels geschoten, gegroei, oft gedragen. Menig voorbijganger beray met welgevogen en stille veugde zijn slanke stam en leeder-jonge, doch levensappige twijgjes. In den vroegen morgen kwam de tuimman met spade en houweel, voorzichtig heeft hij het boompje uitgegraven, zonder maar een worteltje te kwetsen. - Nu is het verplant ver vandaan.

Wiste-luchten... reuel regen.

Het sterke hand met mannes arm, plantten wij een jonger-jong boompje, mochte het wortels schieten, groeien, oft draagen, vruchten afwerpen. Wij van onzen kant zullen alle krachten inspannen om het beoogde doel te bereiken, maar zonder uwen steun zijn wij onmachtig. Daarvoor rekenen wij op de medewerking van u allen.

Doch worde ook dit boompje weldra verplant, dit is onze innigste wensch.

Bronze barze winter blijden vrede

Kampjuntens

LETTERKUNDIGE KRONIEK

HET LIED

Het werd gezegd dat Vlaanderen's laatste zangers gestorven waren, dat zij verlaten door onverschillige menigte in eersame wouden, op bare wintervelden, verhoorden met gespannen snare en een lied ter Ronde lippe Goddank, Wees. Wij hebben nog onze humme zangers, onze ernstige kerkelars. Doch naast hen is opgestaan eene heele pleiade schijnvolkerangers, makers van valse muziek. Het lied weerspiegelt de eedon, den aard van een volk. Het lied is de ziel van een volk. En ons volk is nog niet bedorven; het kent nog al de gewaarwordingen van een onvervalscht gemeelevend. Wij zijn geronde kelgen van 't weder Vlaanderen, op gegreide in wijde natuur, gelijk de boomen in onze bosschen, recht op. Wij houden van het frische, sappige, kergerwende.

Daarom... van hier, vensters in hansen rottenpak, van hier verkoopers van aardigheden, van hier, vertelkers van zedeloosheid; u volgen wij niet.

Het bruischen der machtige Noordzee, storm aan Vlaanderen kust, groene wouden en golvende korenvelden, minnende paarjes langs stille wegen, ziedaar zooveel trillende snaren, van het volk lied. Ziedaar zooveel onderwerpen, behandeld door onze echte volksdichters.

Het hen nerrig wij in onze ballingschap, het lied van Heimwee naar het vaderland, met hen zingen wij in dagen van neerslachtigheid het hooj-lied van Hoop in de toekomst.

Door de eeuwen heen hebben wij onze liederen gehad. Zij leefden in den mond van het volk, de landman op zijn veld, de wever aan zijn weefgetouw, zongen ze in vreugde en verdriet. Deel liederen waren in den begijne genemenschapskunst; metsers, kleermakers, handboewer, Anolenaar, ieder een werkte er aan mede; en londen verspreidde over het land. De eerste dichter die liederen samenstelde, was wel de Limburgsche edelman Heimric van Veldeke in werk datteent van ± 1170.

Bij het lied kan men twee hoofdgroepen onderscheiden

HET LEVEN IN HET KAMP.

1° de wereldlijke liederen, 2° de geestelijke liederen. In de groep wereldlijke liederen staan de riddersromances en de liederen met betrekking tot het burgerlijk leven tegenover elkaar. Deze laatste geven ons een klaar denkbeeld van de toenmalige toestanden. Men vindt er het gevaallen, van boeren, molenaars, visschers, het huiselijk geluk wordt er bezongen, maar men ziet er ook vrouwen die kunnen man in de taveerne, de kweeg gaan spreken, en meisjes die zich laten op slaaptouwen nemen, door soldaten en met hen meekrukken in het leger.

De riddersromances behoren ook tot de wereldlijke liederen. Hier treffen wij aan "Je stont op Roighe Bergen, het lied van Heer Haleswa." Het draaft in den Oosters. Wie zal ze ooit vergeten die ze eens gelezen heeft? De inhoud van de riddersromances is over het algemeen de geschiedenis van een verloofd paar, gechiedenis welke eindigt met den dood van minnaar of minnares. Als dichter van het wereldlijk lied kunnen wij noemen Heer van Veldeke, Anna Prins, H. Garuwe Van 5de Abtegeerde, Heer van Jan I Van Brabant.

Tot de geestelijke liederen behoren de kerstliederen, de liederen van Heiligen, nog andere behandelende de trouwe der wereld, het leven der kloosterlingen. Deze liederen werden ook meestal samengesteld door kloosterlingen en geestelijken. Als dichters van geestelijke liederen kunnen wij noemen Jan Van Hulst - Brugman - Willem van Amersfoort en Kuster Berthe, die leefden in de 15de en 16de eeuw. - Lieder ten dage hebben wij ook nog onze volksdichters van algemeene bekendheid zijn: Heelle Ghedon, Van Ruywijk - Pol De Wout, G. De Cler, Lambert Lambrechts en onze toondichters: Bloker - Berwik Westdagh - Heuleman - Hulbroeck - Swinne en nog andere.

Heerme liederen zingen wij, omdat zij vertolken het onbedwongen gevoelsleven van ons volk.

Ram Quintens

SCHOUWBURG NIEUWS

LE VOYAGE DE Mre PERRICHON IN HET KAMP 1 THEATER

Een stuk dat ieder wie fransch verstaat moet gezien hebben. Het heeft de hier in het Kamp zoo zeldzame eigenschap de lachspieren eens duchtig te schudden en de wijze waarop het gespeeld wordt draagt er niet weinig toe bij. Het is niet een stuk met uitleggen, want dat zou een bijna boven menschele taak zijn. L'ABICHE heeft in zijn blijspel allerhande toestanden opengesteld waarvoor we het verband niet dadelijk goed kunnen inzien, maar die op den heper beschouwd schuit elkaar voortloopen. Ze komen ons vreemd voor omdat het alledaagse leven met al tijd van Roddich is en alle verhefde jongens niet altijd zoo dwaas of wys handelen als de hier uitgezeldde.

Tot een stuk waarin een man als Mre CORNE, afzijkende kan doen uitkomen. Hij speelt zijn kluchtige rol op een ongemeene wijze en doet de zaal schudden van 't gevoel der toehoorders De H. H. WILMART en ROMMIEE spelen met al de overtuiging en het geweld van verhefde jongens en vinden met een ongevoene kalmte van den onzen malen toestand in den andere en..... in de afgronden van de Ypree.

Mre MARCHAL is een flink militair en speelt de heft van zijn rol met zijn oogen die zoo lachrygen als: "Gij daar, vier dagen provost!" Mre TOTOE heeft als altijd de luide toezichingen van 't publiek ten wille verdiend. Ze is eenmoedig weg vormdekt in haar rol van pas aan de kostschool ontsnapte meisje dat eerst wat roest is de

strikken van de hefte wilt geruimen worden, en daarom dan ook altijd "het geducht van hare mamma deelt" - JUF. KAMPS was een echte "bourgeoise", Jamnier dat het menoch, geen tijd had om koffie te drinken. Arne PERRICHON, valt dat dikwijls voor?

De kleine rollen, gespeeld door de H. H. HENET-DEWIT, BENGINET-LORROT hebben de andere goed aangevuld. Twee nieuwe deors, geschilderd door Mre LAMBRET-TE laten het stuk in een mooie omgeving spelen. Ik zeg het nog: al wie fransch verstaat moet het stuk gaan zien.

A. Gilboef

DE TOONEELKRING VAN KAMP 1 TE AMSTERDAM

Woensdag 11ten dezer viel den leden van den Tooneelkring van Kamp 1 het genoege ten deele, Amsterdam de tweede hoofdstad van Nederland te bezeeken. Geleid door den 1ten Luitenant VAN STOCKUM kwamen ze omstreeks 10 1/2 uren in het centraal station aan. Het bezoek begon met een wandeling langs een gedeelte der haven inrichtingen. Na vervolgens verschillende stadsdeelen doorlopen te hebben, vonden allen zich terug op het Rembrandtsplein. Na een klein ontbijt waar het allenlustigst toezing werd een bezoek gebracht aan het rijksmuseum, waar men niet enkele uren, maar dagen en weken noodig hebben zou om al de kunstschatten te bezieken die er bewaard worden. Nog een lange wandeling door de stad en om 7 uren was allen in verenigd voor het diner, een echt Belgisch feestmaal, waar er goed geeten en een stellig gels opgedronken werd en waar de traditioneele toespraken ook niet ontbraken, voeg daarbij eenige liederen voorgedragen door de zangers van de groep, ook de Belgische en Nederlandische volksliederen gevolgd door een paar aardige muziekstukjes en iedereen al begrijpen dat het voor de leden van den kring waarlijk een zonnige dag was midden in het duistere en droeve kampleven. Dat iedereen zich goed vermaakt had en dat de Belgen in Amsterdam een vriendelijk onthaal te beunt viel kon men best bemerken en toen men 's avonds om 10de 30 aan het centraal station langs alle kantons de teuren geschieden tag opduiken. - Onzes oprechten dank aan den Heer Colonel Commandant van het kamp en aan den Heer 1ten Luitenant VAN STOCKUM die ons die aangename dag bezorgden; hantelijk dank aan de AMSTERDAMERS om hun vriendelijk onthaal en tot weersiens, hoe eer hoe hever.

Een geintneerde, lid van de Tooneelkring.

DIT BLAD ZAL MIJ LATERS OP AANGENAME WIJZE AAN MIJN INTERNEERINGSTIJD HERINNEREN -

EEN WEEK OORLOG

Door de krijgsleams vroegtijdig aan het slagveld ontbreken, waerover het lot van Europa beslist wordt, stellen alle geintneerden nochtans het hoogste belang in alles wat den oorlog aangaat.

Heer dezer zons hebben wij uit uwe gesprekken kunnen opmaken dat u geen volkomen geneegen hadt met wekelijk overicht der krijgsverrichtingen.

Daar wij tot zeeerste bekommeerd zijn met alles wat u aambelant, hebben wij voetschappen aangewend bij een Belgisch Officier; ook daarin zijn wij gestoagd en zoo zijn wij in staat, u om de week van af 28de dezer maand, een delgelyk overicht aan te bieden nopens de krijgsoperaties op de verscheidene fronten.

Aan den hooftgeachten medewerker onzen innigsten dank, en wij verhoppen dat dit bewijs van verheefdelheid door u ten volke gewaardeerd zal worden.

DE OPSTELRAAD.

LEZEN IS LEVEN!

HET BOEK IS MIJ ALS EEN GOEDE VRIEND - EEN TROUWE GEZEL - OVERAL VOLGT HET MIJ TE ONTSPANNEN EN TE LEEREN - -

GESPREKKEN MET DEN DWAZEN JONGELING

Ode beschaving is als een vrouw! Toen ze jong was had men ze lief; nu is ze oud en wordt men ze medegezien. Nu, hare beste dagen voorbij zijn en hare bodderingjes ooren miktelen, tijd niet meer kunnen bekozen, moet ik er niet heel veel meer van weten. Wat geven we nog om hare oude bezigpen; en toch kan de sukkel er ook niet aan doen dat ze niets afweet van: "Spaar uwe potkronen niet. Wel, zegde ze ons dat we ons moesten bedekken met kleederen bij gebreke aan vijgenbladeren, of omgekeerd. Ook al praachted voor den vaak! Wat heeft nu toch beschaving te maken met de hooelheid huid die we bedekken of niet? Is een grenadier dan meer beschaafd dan een pioet of een jager? of staat een polo-matich dan naaar amper hooger dan een zwempartij van neger die hoo waarmgeramelde ruggen gaen afhaelen? Gij kom! daar gaat het ook al niet om. Dat leerde ze toen ze nog vertrouwelyk omging met de statige mevrouw redeligheden maar daarmee heeft ze nu ook al afgebroeken. Want redelyk is het toch ook niet miljoenen menschen tot wederkeuringen haart te doemen; ze begen elkaar in moord-zucht op te jagen en de goede aarde zoo veel lijken te doen slukken dat ze er van kropt taal uit de wereldfrie de ware beschaving geboren worden? of is ze nu geboren? Is dat dan toch de beschaving? Of is 't redeligheden!.....

A. V.

IK ZAL DIT BLAD MET ZORG BEWAREN - OMDAT MIJNE KINDEREN ER LATERS IN LEZEN WAT HUN VADER VOOR T VADERLAND HEEFT GELEDEN

STRIJDLUST. ONDERPASTOOR, tot een boerij op een Engelsch dorpe. 200, 200, MISTRESS BIGGS, ik heb vernomen dat u nu naar dezer morgen naar het front vertrokken is? Mre BIGGS. Ja, mijnheer de onderpastoor; en als hij slechts den ouden keuer en zyne krawanten zoo veel af-ranselt als hij nu gedaen heeft, dan komt hij zeker als generaal terug.

Eene moeder zond het volgende briefje aan de leermeester van hunen ietwat onduyzenen jongen. Vergeef mij dat ik zoo vrij ben uwe aandacht te vestigen op het feit dat gij het rechteroer van mijn zoon zoo danig hebt gebroken dat het langer geworden is dan het andere. Gij zoudt mij godelyke verplichten, hiervan wata te willen nemen en, hem, in 't vervolg..... bij 't linkeroor te trekken.

VERGADERIGEN EN VOORDRACHTEN

MAANDAG 22de om 3de ZAAL XX WERKSCHOOL Noornale lessen. Voordracht door den Heer DE GROOTE, Algemeen Lector van technische Onderwijs in Holland. Onderwerp: INRICHTING VAN HET TECHNIEK-ONDERWIJS IN HOLLAND

VLAAMSHE STUDIEKRING

Vergaderingen voor de Kring op MAANDAG en ZATERDAG AVOND. LIEDERAVOND voor 't publiek ieder DONDERDAG

NATIONALE BOND DER BELG. MILIT:

MAANDAG 22. vergadering ZINIK- THUIN- ZATERDAG 27 BRUSSEL

Tooneelzaal - Kamp I om 6 uren

SCHOUWBURG KAMP 1 ZONDAG 21. LE VOYAGE DE Mre PERRICHON. EERSTDAAGS. LES MARIS DE LEONTINE

CAFÉ LANGE BACH

85-LANGESTRAAT-85

VERGADERPLAATS DER BELGEN

DÉPÔT VAN PHOENIXBIEREN

DUB BRUN - MAASTRICHT 0de 05

PAROTTE - BARBIER - - - BARAK 7. KAMP 1. 0de 05

LANDBOUWERS! DENK ERAAN NA DEN OORLOG, DAT DE DRAI-NEERBUZEN VAN DE TUILERIES D'HAVINNES BIJ DOORNIK, DE BESTE ZINN - VRAAG ZE BIJ ALLE ERSTIGE HANDELAARS, OF BIJ GEBREK HIERAAN, AAN DEN ALGEM. VERTEGENWOORDIGER VOOR BELGIË EN HOLLAND R. STEYART. BOGAERDSTRAAT 7 THOURDOUT (W.FL.)

DUMOULIN - Barak 7 - KAMP 1 RINGEN van af 0.25 fl

LEBRUN BAR. 21. KAMP 1 NETTEN - NAAIBAKKEN - KLEINE TAPIJEN

WEST-FLANDRIA VAARTKAAI TE ROESLAERE - FABRIEK VAN CEMENT PANNEN - TEGELS - BUZEN ENZ. POMPUTTEN - WATERBAKKEN - VERDARBAKKEN - CITERNS EN RAAPPUTTEN IN GEWAPEND BETON (SYSTEME MONIER) DÉPÔT S. IN THOUR. EN IN DIXMUEDE BIJ JÉRÔME CATTART BESTUURDER; RAYM. STEYART. BOGAERDSTRAAT THOURDOUT (W.FL.).

VAN PARIJS - BARBIER - - - BARAK 9. KAMP 1 - - - 0de 05

GHEERS - BARAK 1 - KAMP 1 BEENENBROCHEN 30 = VERZORGD WERK

Afdeling Steendrukkerij - AUTOGR. - WERKSCHOOL - - - KAMP VAN ZEIST.